

RAKENNERAHASTORAHOITUKSEN YLEISET EHDOT

Julkisen tutkimuksen rahoitus

1. Soveltamisala ja rahoituksen edellytykset

Näitä yleisiä ehtoja sovelletaan sellaisiin julkisen tutkimuksen projekteihin, joihin Tekes on myöntänyt osarahoitusta Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) varoista.

Julkisella tutkimuksella tarkoitetaan sellaista tutkimusorganisaation tutkimus- ja kehitystoimintaa, joka tähtää yleiseen tiedon tason nostamiseen edistämällä osaamisen syntymistä, kehittymistä ja laaja-alaista hyödyntämistä ja jonka tulokset julkaistaan laajasti.

Tutkimusorganisaatiolla tarkoitetaan sellaista korkeakoulun tai tutkimuslaitoksen kaltaista yksikköä sen oikeudellisesta asemasta tai rahoitustavasta riippumatta, jonka päätavoitteena on harjoittaa perustutkimusta, teollista tutkimusta tai kokeellista kehittämistä ja levittää tutkimustuloksia koulutuksen, julkaisujen tai teknologiansiirron kautta. Kaikki voitto investoidaan edelleen tutkimustoimintaan, tulosten levittämiseen tai opetukseen. Tällaisessa yksikössä vaikutusvaltaa osakkaan tai jäsenen muodossa käyttävillä yrityksillä ei ole etuoikeusasemaa yksikön tutkimuskapasiteetin käyttöön tai sen saavuttamiin tutkimustuloksiin nähden.

Ehdoissa on otettu huomioon EAKR-rahoitusta koskevat Euroopan yhteisön säädökset sekä kansalliset säädökset, joita ovat erityisesti:

- Neuvoston asetus (EY 1083/2006) Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa ja koheesiorahastoa koskevista yleisistä säännöksistä sekä asetuksen (EY) N:o 1260/1999 kumoamisesta
- Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY 1080/2006) Euroopan aluekehitysrahastosta ja asetuksen (EY) N:o 1783/1999 kumoamisesta
- Komission asetus (EY 1828/2006) Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa ja koheesiorahastoa koskevista yleisistä säännöksistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1083/2006 ja Euroopan aluekehitysrahastosta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1080/2006 täytäntöönpanoa koskevista säännöistä
- Rakennerahastolaki (1401/2006) ja -asetus (311/2007)
- Valtioneuvoston asetus rakennerahastoista osarahoitettavien menojen tukikelpoisuudesta (1079/2007)

Rahoituksen saajan on ilmoitettava Tekesille etukäteen, jos projektissa hankitun käyttöomaisuuden käyttötarkoitus tai omistussuhteet muuttuvat tai projektin tulosten hyödyntäminen lopetetaan. Ilmoitusvelvollisuus on voimassa viisi vuotta projektin päättymispäivästä. Tekes voi periä maksetun rahoituksen takaisin kokonaan tai osittain, jos muutos vaikuttaa huomattavasti projektin luonteeseen tai täytäntöönpanon edellytyksiin tai hyödyttää aiheettomasti jotakin yksityis- tai julkisoikeudellista yhteisöä.

2. Projektin toteuttaminen ja tiedotus

Rahoituksen saajan on toteutettava projekti rahoituspäätöksen mukaisesti päätöksessä mainitulla alueella. Projektien tulee päättyä viimeistään 30.6.2014.

EAKR-projektissa on noudatettava tämän rahoituspäätöksen liitteenä olevaa Tiedotusohjetta EU-tukea saaneelle hankkeelle. Tekesin rahoittamien projektien osalta keskeistä ohjeessa on, että projektista tiedotettaessa tulee aina mainita EU:n osallistuminen rahoitukseen.

2.1 Johtoryhmän kokoonpano, tehtävät, päätöksenteko

Tekes hyväksyy johtoryhmän kokoonpanon ottaen huomioon projektin laajuuden ja eri rahoittajien rahoitusosuudet. Johtoryhmä valvoo ja seuraa projektin edistymistä, tukee asiantuntemuksellaan projektin tavoitteiden toteutumista ja edesauttaa syntyneen osaamisen siirtämistä sitä hyödyntäville tahoille.

Johtoryhmä sopii kokouskäytäntönsä ja päätöksentekomenettelynsä ensimmäisessä kokouksessaan. Johtoryhmän ensimmäisen kokouksen päätöksille ja merkittäville projektimuutoksille on saatava kaikkien rahoittajien hyväksyntä. Projektin aikana johtoryhmä vahvistaa vastuullisen johtajan tekemät projektimuutosesitykset Teke-sille. Katso myös kohta 11. Tekesin edustajalla on oikeus osallistua johtoryhmän kokouksiin. Kokouskutsu kaik-kiin kokouksiin ja kokouspöytäkirjat on toimitettava Tekesiin samaan aikaan ja samansisältöisenä kuin johtoryh-män jäsenille.

2.2 Vastuullisen johtajan asema ja tehtävät

Rahoituksensaajan on nimettävä projektille vastuullinen johtaja. Vastuullinen johtaja on projektin tieteellinen ja tutkimuksellinen vastuuhenkilö. Vastuullisella johtajalla ei ole oikeutta toimia rahoituksensaajan puolesta ja alle- kirjoittaa tätä velvoittavia sitoumuksia, ellei häntä siihen erikseen valtuuteta.

Projektin vastuullinen johtaja ei saa olla esteellinen. Vastuullisella johtajalla ei saa olla merkittävää omaa intres- siä projektin rahoittaja- tai hyödyntäjäyrityksessä eikä myöskään projektille palveluja myyvässä yrityksessä. Kiel- letyksi intressiyhteydeksi katsotaan esimerkiksi tilanne, jossa vastuullinen johtaja tai hänen perheenjäsenensä omistaa yli 10 % yrityksestä, on jäsen yrityksen hallintoelimissä tai on yhtiön toimitusjohtaja.

Vastuullisen johtajan tehtävänä on valvoa Tekesin tutkimusrahoituspäätöksessä mainitun projektin toteuttamista. Hän huolehtii, että projektia johdetaan asianmukaisesti ja että projektin eri osapuolille, rahoittajille ja johtoryhmän jäsenille tiedotetaan tutkimusrahoituspäätöksestä ehtoineen ja projektin etenemisestä sovitulla tavalla. Vastuulli- nen johtaja valvoo sitä, että projektin raportointi on järjestetty Tekesin edellyttämällä tavalla.

2.3 Rahoituspäätöksen hyväksymisilmoitus

Rahoituksensaajan on toimitettava Tekesille rahoituspäätöksen hyväksymisilmoitus kolmen kuukauden kuluessa rahoituspäätöksen ilmoituksen päiväyksestä. Hyväksymisilmoituksen allekirjoittaa henkilö, jolla on rahoituksen- saajan työjärjestyksen mukaan tai muutoin saatu oikeus rahoituksensaajan puolesta allekirjoittaa hyväksymisil- moitus. Allekirjoittamalla hyväksymisilmoituksen rahoituksensaaja sitoutuu noudattamaan rahoituspäätöstä ja sen ehtoja.

Hyväksymisilmoituksessa ilmoitetaan rahoituksensaajan pankkiyhteystiedot, vahvistetaan projektin vastuullinen johtaja sekä nimetään projektin yhteyshenkilö ja projektin kustannustilitysten hyväksyjä(t).

3. Tutkimusrahoituksen maksaminen

Rahoitus maksetaan jälkikäteen projektin edistymisen mukaan. Rahoituksen maksamisen edellytyksenä on hy- väksyttävä väli tai loppuraportti sekä kustannustilitys liitteineen.

Rahoituksen viimeinen erä, 10 prosenttia myönnetystä rahoituksesta maksetaan vasta loppuraportin hyväksymi- sen jälkeen edellyttäen, että projektille on kertynyt riittävästi hyväksyttäviä kustannuksia.

Viimeinen rahoituserä on haettava Tekesiltä loppuraportoinnin ja -tilityksen yhteydessä. Tämän jälkeen haetta- vaa rahoitusta ei makseta.

4. Projektin hyväksyttävät kustannukset Yleisperiaatteet

4.1 Yleisperiaatteet

Rahoituksensaajan tulee järjestää projektin kirjanpito siten, että projektista aiheutuneet kustannukset voidaan yksilöidä ja niiden yhteys kirjanpitoon todentaa. Kustannukset esitetään sillä kustannusrivillä, johon ne rahoituk- sensaajan kirjanpidon perusteella kuuluvat.

Projektin kustannuksiksi voidaan hyväksyä rahoituksensaajalle projektin kestoajalla projektista suoriteperusteella aiheutuneet välittömät kustannukset nettomääräisinä sekä aiheuttamisperiaatteen mukaisesti projektille kohdistettu osuus välillisistä kustannuksista. Projektin lopputilityksen yhteydessä annettavasta tarkastuslausunnosta rahoituksensaajalle aiheutuneet kustannukset ovat kuitenkin hyväksyttäviä kustannuksia, vaikka ne syntyisivät projektin hyväksytyin kestoajan jälkeen. Jaottelussa välittömiin ja välillisiin kustannuksiin tulee noudattaa organisaatiossa yleisesti käytössä olevia kohdistamisperiaatteita. Kustannusten tulee olla maksettuja ennen kuin ne voidaan tilittää Tekesille. Välilliset kustannukset katsotaan maksetuiksi, kun ne on tilitetty kohdassa henkilösivukustannukset ja yleiskustannukset tarkoitetulla tavalla.

Arvonlisäverollisiin kustannuksiin sisältyvät arvonlisävero-osuudet ovat projektin hyväksyttäviä kustannuksia, mikäli rahoituksensaaja ei voi vähentää rahoitettavassa toiminnassa arvonlisäveroa, vaan se jää rahoituksensaajan lopulliseksi kustannukseksi. Arvonlisävero-osuudet sisällytetään niille kustannusriveille, johon ne rahoituksensaajan kirjanpidon mukaisesti kuuluvat. Valtion budjettitalouteen kuuluvien virastojen ja laitosten tulee hakuvaiheessa arvioida projektin välittömiin menoihin sisältyvät arvonlisävero-osuudet yhtenä summana. Projektin kustannustilityksessä arvonlisäveromenot sen sijaan tulee eritellä verokannoittain.

Projektissa tehtyihin hankintoihin sovelletaan julkisista hankinnoista annettuja säännöksiä ja rahoituksensaajan hallinnon asiasta antamia ohjeita. Hankinnoista tulee pyydettyä toimittaa selvitys (kilpailutus tai suorahankinta). Tekesillä on oikeus olla hyväksymättä tilityksessä esitettyjä kustannuksia, jos kustannusten liittyminen projektiin ei ole selkeästi osoitettavissa.

4.2 Palkat

Projektin palkat hyväksytään rahoituksensaajaa koskevien virka- tai työehtosopimusten sekä muiden palkkausta koskevien säännösten mukaisina. Tekes ei hyväksy sellaisia palkaneriä, jotka maksetaan henkilölle tehdystä (lisä)työstä ehdolla, että palkanerää varten saadaan rahoitusta ulkopuoliselta rahoittajalta.

Projektin välittömänä palkkakustannuksena hyväksytään henkilön projektille tekemää tehollista työaika vastava osuus henkilön palkasta. Tillettävien palkkojen tulee perustua tuntitasoiseen työajanseurantaan. Projektille tehty tehollinen työ kohdistetaan jälkikäteen vähintään tunnin tarkkuudella niille päiville, joihin työ on tehty. Projektille tehdyt tunnit tulee kirjata ja varmentaa systemaattisella tavalla vähintään kerran kuukaudessa. Henkilön tekemä muu työaika tulee todentaa vähintään siten, että projektin kultakin raportointijaksolta saadaan luotettava tieto henkilön kyseisellä raportointijaksolla tekemästä kaikesta työajasta, jotta projektille kuuluva osuus palkkakustannuksista voidaan laskea.

Teholliseen työaikaan ei lasketa palkallisia poissaoloaikoja, kuten vuosiloma- ja sairaus-, äitiys-, vanhempain- ja isyysloma-aikaa eikä muuta välillistä työaika.

4.3 Henkilösivukustannukset

Henkilösivukustannukset kohdistetaan projektille henkilösivukustannuskertoimen (hsk-kerroin) avulla. Yleensä henkilösivukustannuskertoimenä käytetään prosentiosuutta projektille kohdistettujen välittömien palkkojen määrästä. Tekes hyväksyy rahoituksensaajan esittämän hsk-kertoimen, jos kerroin on laskettu rahoituksensaajan kirjanpilotietojen pohjalta tavalla, joka täyttää luotettavan laskentatoimen vaatimukset. Kertoimen käytöstä on sovittava Tekesin kanssa etukäteen.

Henkilösivukustannuskertoimella katettavia kustannuksia ovat ainakin palkallisista poissaoloista kertyneet palkat, lomarahat sekä sosiaaliturvamaksut, eläkemaksut, tapaturma- ja työttömyysvakuutusmaksut ja muut vastaavat työnantajamaksut sekä näiden maksujen palautukset. Henkilösivukustannuskertoimeen on voitu sisällyttää myös muita henkilöstöstä aiheutuvia kustannuseriä (kuten työterveyshuolto ja työpaikkaruokailun kustannukset) siltä osin kun niitä ei ole sisällytetty yleiskustannuksiin.

Jos organisaatiossa ei ole riittävää laskentajärjestelmää hsk-kertoimeen sisällytettävien poissaoloajan palkka-kustannuksen selvittämiseksi, projektin henkilösivukustannuksiksi hyväksytään projektille kuuluva osuus työnantajamaksuista sekä projektista kertyneen loma-ajan kustannukset.

4.4 Yleiskustannukset

Yleiskustannuksilla tarkoitetaan sellaisia projektille kuuluvia kustannuksia, joita ei kohdisteta projektille suoraan, vaan kohdistaminen tehdään välillisesti, sovittujen aiheuttamisperiaatetta noudattavien jakoperusteiden avulla. Projektin kustannusten jaottelussa välittömiin ja välillisiin kustannuksiin tulee noudattaa organisaatiossa yleisesti käytettäviä periaatteita.

Yleiskustannukset kohdistetaan projektille yleiskustannuskertoimen (yk-kerroin) avulla. Yleensä yleiskustannuskertoimenä käytetään prosenttiosuutta projektille kohdistettujen tehollisen työajan palkkojen ja henkilösivukustannusten yhteismäärästä.

Yleiskustannuskertoimella katettavia kustannuksia voivat olla muun muassa hallinnon palveluista, koneiden ja laitteiden tukikelpoisista poistoista sekä tilojen käytöstä aiheutuneet kustannukset siltä osin, kun niitä ei organisaation yleisten laskentaperiaatteiden mukaan käsitellä välittöminä kustannuksina. Projektille kohdistettaviin yleiskustannuksiin ei voida sisällyttää sellaisia poistoja, joiden kohteena olevan käyttöomaisuuden hankintaan on saatu julkista tukea (ks. *kustannukset, joita ei hyväksytä*).

Tekes hyväksyy rahoituksensaajan esittämän yk-kertoimen, jos kerroin on laskettu rahoituksensaajan kirjanpito-tietojen ja muun laskentatiedon pohjalta tavalla, joka täyttää luotettavan laskentatoimen vaatimukset. Kertoimen käytöstä on sovittava Tekesin kanssa etukäteen.

4.5 Matkakustannukset

Hyväksyttäviä matkakustannuksia ovat verovapaista matkakustannusten korvauksista kyseisenä vuonna voimassa olevan Verohallinnon ohjeen mukaiset kulut. Matkakustannukset hyväksytään enintään vuosittain annettavan Verohallinnon päätöksen mukaisesti. Tekes hyväksyy matkakustannukset rahoituksensaajaa koskevien muiden säännösten ja hallinnon määräysten mukaisina silloin, kun matkakustannusten korvaamisesta on annettu em. verohallinnon päätöksistä ja ohjeista poikkeavia säännöksiä.

4.6 Aine- ja tarvikekustannukset

Projektin toteuttamiseen tutkimusorganisaation ulkopuolelta ostetut aineet ja tarvikkeet hyväksytään projektin välittöminä kustannuksina laskutuksen mukaan. Rahoituksensaajan sisäiset aine- ja tarvikeveloitukset hyväksytään omakustannushintaisina.

4.7 Koneet ja laitteet

Kohdassa koneet ja laitteet esitetään ainoastaan projektin kestoajalla ostettujen koneiden ja laitteiden *hankintamenot* siten kuin tässä kohdassa jäljempänä todetaan. Jo olemassa olevien tutkimus- yms. laitteiden *käytöstä* aiheutuvia kustannuksia Tekes hyväksyy kohdassa *Yleiskustannukset* tai kohdassa *Muut kustannukset* esitetyllä tavalla.

Tekes voi hyväksyä projektin välittömänä laitekustannuksena projektissa tarvittavan, ostettavan *tutkimuslaitteen* hankintameno, jos hankintameno on rahoitushakemuksessa yksilöity ja Tekes on sisällyttänyt sen rahoituspäätöksen liitteenä olevaan kustannusarvioon. Käytettynä hankittujen koneiden tai laitteiden hankintamenoja ei hyväksytä.

Henkilökohtaisten tietokoneiden, matkapuhelinten tai muiden vastaavien yleisten työskentelyvälineiden hankintamenoja ei voida sisällyttää projektin välittömiin laitekustannuksiin eikä muihin välittömiin kustannuseriin. Tällai-

set kustannukset ovat luonteeltaan yleiskustannuksia, jotka sisältyvät yleiskustannuskertoimella tilitettäviin kustannuksiin.

4.8 Ostetut palvelut

Aidot, projektin toteuttamisen kannalta tarpeelliset palvelujen ostot voidaan hyväksyä projektin välittöminä kustannuksina. Aidosta palvelun ostosta on kyse silloin, kun rahoituksensaaja teettää osan hankkeensa työstä ulkopuolisella ja saa työn tulokset itselleen. Tällaisia palvelujen ostoja voivat olla mm. ulkopuoliselta alihankintana ostettavat suunnittelutyöt ja selvitykset, jotka edesauttavat rahoituksensaajan oman projektin toteuttamista. Yhteishanketta ei voida koskaan muodostaa siten, että jonkin hankeosapuolen osuus esitettäisiin toisen osapuolen kustannusarviossa ostopalveluna. Kustannusarvio voi sisältää ainoastaan hakijalle kuuluvia kustannuksia.

4.9 Muut kustannukset

Kohtaan *Muut kustannukset* voidaan sisällyttää sellaiset projektista aiheutuneet välittömät kustannukset, joita ei voida sijoittaa mihinkään muuhun kustannuserään. Muut kustannukset on aina eriteltävä kustannustilityksessä. Jo olemassa olevien kalliiden erityislaitteiden tai -tilojen käytöstä aiheutuneet kustannukset kohdistetaan usein suoraan kullekin laitteen tai tilan käyttäjälle. Kohdistus tehdään tuntiveloituksena tai muun käyttöä vastaavan perusteen mukaisesti. Tällaiset laitteiden ja tilojen käytöstä aiheutuneet kustannukset voidaan hyväksyä projektin välittöminä kustannuksina joko kohdassa *Muut kustannukset* tai jollakin muulla kustannusrivillä, joka paremmin vastaa rahoituksensaajan kirjanpidon ohjeita.

Jos edellä mainittujen laitteiden tai tilojen hankintameno on saatu julkista tukea, projektille hyväksytään käytöstä aiheutuneet kustannukset ilman poistojen osuutta.

4.10 Kustannukset, joita ei hyväksytä

Myönnettyä rahoitusta ei saa käyttää vastikkeettomiin menoihin kuten apurahoihin, lahjoituksiin tai muihin vastaaviin rahasuorituksiin. Myöskään valtion laskennallinen korkokustannus ei ole projektille hyväksyttävä kustannus.

Myönnettyä rahoitusta ei saa käyttää edustuskuluihin eikä mainos- tai markkinointikustannuksiin. Edustuskuluilla ei tarkoiteta tavanomaista vieraanvaraisuutta, kuten johtoryhmän työpalaverissa tarjottavia kokouskahveja tai vastaavaa. Edustuskulu on määritelty verohallituksen yhtenäistämisohjeissa ja niissä annettussa tulkinnassa edustuskulujen ja neuvottelumenojen välisestä rajanvedosta (Verohallituksen tiedote 4/1993 Edustusmenot verotuksessa).

Valtioneuvoston asetuksessa (1079/2007) on lisäksi säädetty eräistä muista tukikelvottomista kustannuksista. Kiinteistön tai käyttömaisuuden poistot eivät ole projektille tukikelpoisia kustannuksia, jos poistojen kohteena olevan omaisuuden hankintaan on saatu julkista tukea (katso myös kohta *Yleiskustannukset ja Muut kustannukset*). Julkisella tuella tarkoitetaan toiselta viranomaiselta saatua hanketukea, kuten rakennerahastoista myönnettyä tukea.

Valtioneuvoston asetuksen (1079/2007) mukaiset, puhtaasti rahoitukseen liittyvät kulut eivät ole tukikelpoisia.

Tukikelvottomia kustannuksia ei voida sisällyttää projektin välittömiin eikä välillisiin kustannuksiin.

4.11 Projektin aikaiset tulot

Rahoitettavan projektin hyväksyttävillä kustannuksilla ei ole tarkoitus tuottaa tuloja projektin kestoajana. Tuloilla tarkoitetaan sellaisia saatavia varoja, jota vastaan varojen saaja luovuttaa varojen antajalle välittömän vastikkeen, esimerkiksi, tavaraa tai palvelua. Jos projektille kohdennettuja kustannuksia vastaan saadaan vähäistä suurempia tuloja, näistä on ilmoitettava Tekesiin. Tekesin rahoitusehtojen mukainen rahoittajalle tarjottava etuosto-oikeus projektin lopputuloksiin ei ole välitön vastike.

Projektin kustannusten kattamiseksi muualta saatava vastikkeeton rahapanostus (yhteisrahoitus) ei ole tässä tarkoitettua tuloa vaan projektiin saatua rahoitusta.

Tuloa tuottavat hankkeet

Yleisasetuksen (EY 1083/2006) 55 artiklassa on säädetty ns. tuloa tuottavien hankkeiden tukikelpoisista kustannuksista. Tekesin rahoituksen osalta tuloa tuottavalla hankkeella tarkoitetaan lähinnä sellaista projektia, jossa Tekes rahoittaa projektissa laite- tai tilainvestointeja ja rahoituksen saaja saa näiden laitteiden tai tilojen käytöstä ulkopuolisilta käyttäjiltä tuloja projektin toteuttamisaikana ja/tai sen jälkeen. Hakijan on esitettävä rahoitushakemuksen yhteydessä arvio saatavista tuloista ja raportoitava projektin toteutusaikana saadut tulot jokaisen kustannustilityksen yhteydessä. Lisäksi rahoituksen saaja on velvollinen ilmoittamaan Tekesiin kaikki projektin tukikelpoisilla kustannuksilla aikaan saadut nettotulot projektin päättymistä seuraavan viiden vuoden aikana.

Tässä tarkoitettuja projektin tuloja ei tarvitse ottaa huomioon projekteissa, joiden kokonaiskustannukset ovat enintään miljoona euroa.

5. Projektiin saatu ulkopuolinen rahoitus, omarahoitus ja saatu muu panostus

Projektiin saadulla ulkopuolisella rahoituksella tarkoitetaan sellaista projektin kustannusten kattamiseksi saatua rahallista panostusta, jonka rahoituksen antaja on osoittanut juuri kyseistä projektia varten ja jota vastaan rahoittaja ei saa välitöntä vastiketta.

Projektin omarahoitusosuudella katettavaksi jää se osuus projektin kokonaiskustannuksista, jota vastaan rahoituksensaaja ei saa ulkopuolista rahoitusta.

Projektiin saadulla muulla panostuksella tarkoitetaan projektin toteuttamisen kannalta välttämätöntä muuta kuin rahallista panostusta, kuten projektille vastikkeetta tehtyä työtä, luovutettuja laitteita tai ohjelmistoja. Projektin muuksi panostukseksi ei hyväksytä sellaista yrityksen tai muun osapuolen osoittamaa panostusta, joka tosiasiallisesti on projektissa tutkimuskohteena. Muu panostus tulee arvottaa euromääräisenä, mutta sitä ei sisällytetä projektin kustannusarvioon eikä rahoitussuunnitelmaan.

Projektin *tukikelpoisiin* kustannuksiin ei saa käyttää Tekesin projektille myöntämän rahoituksen lisäksi muuta valtion talousarviosta lähtöisin olevaa määrärahaa, ellei kyseisen määrärahan päätösosassa tätä ole nimenomaisesti erikseen sallittu. Kielto koskee valtion viraston tai laitoksen toteuttamissa hankkeissa myös omarahoituksen käyttämistä tukikelpoisiin kustannuksiin.

Projektin toteutunut rahoitus ja muu saatu panostus raportoidaan siten kuin kohdassa projektin raportointi Teke-sille on määrätty.

6. Kansainvälinen tutkijaliikkuvuus

Tutkijaliikkuvuudesta on kysymys silloin, kun rahoituksensaaja tekee osan projektin tutkimustyöstä Suomessa ja osan ulkomailla. Vaihtoehtoisesti ulkomailta voi tulla tutkija Suomessa tehtävään tutkimusprojektiin. Tekesin rahoittamassa liikkuvuudessa tulee olla kysymys aidosta hanketta hyödyttävästä tutkimustyöstä.

Tekes korvaa rahoituksensaajalle tutkijanvaihdosta aiheutuneet kustannukset siltä osin kun ne noudattavat rahoituksensaajaa koskevia säädöksiä ja näiden perustella organisaatiossa yleisesti noudatettavia ulkomaantyötä koskevia korvauserusteita. Tutkijaliikkuvuudesta aiheutuvien kustannusten tulee olla kohtuullisia.

Tekes rahoittaa vain sellaista tutkijaliikkuvuutta, josta syntyneisiin tuloksiin rahoituksensaaja saa vähintään tutkimuksellisen ja koulutuksellisen käyttö- ja hyödyntämisoikeuden korvauksetta ja maailmanlaajuisesti projektiin liittyvässä tutkimustoiminnassaan. Tutkija ei saa allekirjoittaa tutkijavaihto-/siirtosopimuksia ennen kuin rahoituksensaaja on antanut tutkijalle luvan allekirjoittaa sopimukset ja/tai sitoumukset vastaanottavan yhteisön kanssa.

7. Projektin raportointi

Rahoituksensaajan tulee toimittaa Tekesille rahoituspäätöksessä esitetyn raportointiaikataulun mukaisesti projektin vastuullisen johtajan hyväksymä selvitys projektin edistymisestä. Samalla rahoituksensaajan tulee toimittaa organisaatiossa asianmukaisesti hyväksytyt selvitys projektille kohdennetuista kustannuksista ja projektin toteutuneesta rahoituksesta. Kustannustilityksen hyväksyjällä on oltava rahoituksensaajan puolesta oikeus hyväksyä raportoitavat kustannus- ja rahoitustiedot, joiden perusteella Tekes maksaa rahoitusosuutensa. Paperilomaketta käytettäessä hyväksyminen vahvistetaan kustannustilityksen hyväksyjän allekirjoituksella. Jos kustannustilitys annetaan Tekesin verkkoasioinnin kautta, rahoituksensaajan tulee huolehtia siitä, että projektille raportoitavat kustannus- ja rahoitustiedot on organisaatiossa asianmukaisesti hyväksytyt, ja että tietojen lähettäjällä on oikeus toimittaa verkkoasioinnin kautta tilityksessä esitetyt tiedot Tekesiin.

Kustannustilityksessä tulee ilmoittaa sekä tilityskauden kokonaiskustannukset että kumulatiiviset kokonaiskustannukset projektin kestoajan alusta kustannuslajeittain eriteltynä. Toteutuneet kustannukset raportoidaan täysimääräisinä-

Projektiin käytetty osuus työajasta ja tämän perusteella maksetut palkat eritellään henkilöittäin jokaisen tilityksen yhteydessä. Henkilön kaiken tehdyn työn kattavia työajan kohdistamislomakkeita ei toimiteta Tekesiin. Tekesillä on kuitenkin oikeus pyytää tiedot tarvittaessa.

Projektille kohdistetuista muista välittömistä kustannuksista tilitykseen liitetään tosite- ja kustannuslajikohtainen kirjanpitoajo tilitettävältä raportointikaudelta.

Projektille kohdistettavista välillisistä kustannuksista (henkilösivu- ja yleiskustannukset) annetaan erillinen selvitys silloin, kun ne raportoidaan jonkin muun perusteen kuin projektissa tilitettävän tehollisen työajan palkkasumman pohjalta. Selvityksessä tulee esittää riittävät tiedot raportoitavien välillisten kustannusten määrän oikeellisuuden varmistamiseksi (käytetty laskentaperuste ja sen avulla johdettu yleiskustannusten määrä).

Projektille kertyneen rahoituksen toteutuminen tulee esittää hyväksytyyn rahoitussuunnitelman mukaisesti eriteltynä. Jos yritys tai muu osapuoli on antanut projektin käyttöön rahoituksen sijasta projektin toteuttamisen kannalta muuta välttämätöntä panostusta, kuten työtä, laitteita tai ohjelmistoja, tämän panostuksen toteutumista on seurattava johtoryhmässä. Panostuksen toteutuminen on dokumentoitava tarkoituksenmukaisella tavalla.

Lopputilityksen yhteydessä rahoituksensaajan tulee lisäksi esittää jäljempänä kohdan 8 mukainen tarkastusraportti.

Loppuraportoinnin yhteydessä Tekesille on toimitettava EAKR-hankkeen vaikutusten arviointilomake sekä erillinen vapaamuotoinen sisältöraportti, jossa kuvataan laajasti projektin keskeiset tulokset ja johtopäätökset. Loppuraportti on julkinen, joten siihen ei tule sisällyttää salassa pidettäviä tietoja. Tulosten raportoinnin kannalta olennainen tieto, johon sisältyy myös liikesalaisuuksia, tulee esittää erillisessä, ei julkaistavassa liitteessä.

8. Tarkastusraportti

Projektin lopputilityksen yhteydessä rahoituksensaajan on toimitettava koko projektin kestoajaa koskeva rahoituksensaajan ulkopuolisen auktorisoidun tilintarkastajan (KHT, HTM, JHTT) tarkastusraportti.

Tarkastuksessa tulee kiinnittää erityistä huomiota projektikirjanpidon ja työajankohdentamisen toteutukseen ja luotettavuuteen sekä jäljitettävyysetjuna aukottomuuteen. Lausunnossa otetaan kantaa mm. seuraaviin asioihin:

- mitkä ovat projektin kokonaiskustannukset ja millä aikavälillä ne ovat syntyneet
- perustuvatko kustannukset hyväksyttäviin, maksettuihin kustannuksiin hakijan kirjanpidossa
- onko kustannustilitykset laadittu rahoituspäätöksen ja rahoitusehtojen mukaisesti niin, että siihen ei ole sisällytetty muita kustannuseriä ja että projektin kustannukset ovat todennettavissa projektikirjanpidosta
- onko julkisia hankintoja koskevaa lainsäädäntöä noudatettu

- onko paikanpäällä tehdyistä tarkastuksista, EAKR-tarkastuksista tai muusta valvonnasta seuranneet, Tekesin määräämät toimenpiteet toteutettu.

9. Yhteishankkeiden projektien raportointi

Yhteishankkeiden raportointia koskevat yksityiskohtaiset lisäohjeet on näitä projekteja koskevissa erityisehdoissa.

10. Jälkiraportointi

Tekes seuraa rahoituksen vaikuttavuutta myös projektien päättymisen jälkeen. Tekes lähettää rahoituksensaaja-rahoituksensaajalle jälkiraportointilomakkeen noin kaksi vuotta projektin päättymisestä. Jälkiraportointi on osa projektin raportointia, johon rahoituksensaaja sitoutuu.

11. Projektimuutos

Rahoituksensaajan tulee ilmoittaa Tekesille viipymättä projektin toteutumiseen vaikuttavasta vähäistä suuremmasta muutoksesta projektisuunnitelmaan, kustannusarvioon, rahoitussuunnitelmaan tai aikatauluun sekä muusta tutkimusrahoituksen käyttöön vaikuttavasta seikasta. Projektimuutoksiin on saatava Tekesin kirjallinen hyväksyminen.

Projektimuutoksia haetaan etukäteen. Muutoshakemuksena voi käyttää Tekesin verkkosivuilta saatavaa projektimuutoslomaketta. Muutokset tulee laittaa vireille kirjallisesti toimittamalla muutospyyntö sähköpostitse osoitteella kirjaamo@tekes.fi.

12. Projektin tulosten julkisuus ja tuloksiin liittyvät oikeudet

Projektin tulokset ovat julkisia projektin päättymisen jälkeen, ellei laista muuta johdu tai johtoryhmä ja Tekes yksittäistapauksessa ja objektiivisesti tarkastellen erittäin painavista syistä toisin päättä. Tuloksen omistaa sen aikaansaanut osapuoli. Omistajalla on oikeus päättää tuloksen suojaamisesta ja luovuttamisesta.

Rahoituksensaajan on huolehdittava, että sen työntekijöiden projektissa aikaansaamien tulosten omistus- ja käyttöoikeudet siirtyvät sille lain mukaisesti tai erikseen sovitulla siirtosopimuksilla. Yksittäistapauksissa liittyen kansainväliseen tutkijaliikkuvuuteen rahoituksensaaja voi, ennen tutkijaliikkuvuuden toteutumista ja hankkeen muita projektiosapuolia kuultuaan hyväksyä tutkijaliikkuvuuteen liittyvän sopimuksen, jonka mukaan tulosten omistusoikeudet eivät siirry rahoituksensaajalle.

Rahoituksensaajan tulee sopia erikseen projektin tulosten hyödyntämisestä muiden osapuolten kanssa. Rahoituksensaajan tulee huolehtia, että sopimukset eivät ole ristiriidassa kansallisten hinnoittelua koskevien säännösten tai Euroopan unionin valtioneuvoston päätöksen kanssa mukaan lukien Unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (TFEU) 107 - 109 artiklat (2008/C 115/01) sekä Yhteisön puitteet tutkimus- ja kehitystyöhön sekä innovaatio-toimintaan myönnettävälle valtioneuvostolle (2006/C 323/01).

Rahoituksensaajan tulee saada tulosten omistus- ja käyttöoikeuksia luovutettaessa yrityksiltä teollis- ja tekijänoikeuksista käypää hintaa vastaava korvaus. Korvaus tulee määritellä läpinäkyvällä ja objektiivisella tavalla ja korvausta määriteltäessä voidaan ottaa huomioon yritysten panostukset projektiin. Ne projektin tulokset, joihin ei kohdistu immateriaalioikeuksia, tulee saattaa laajaan jakeluun.

Tavoitteena on tulosten tehokas ja laaja-alainen hyödyntäminen kotimaisessa elinkeinoelämässä ja yhteiskunnassa. Tulosten käyttöoikeuksia on tarjottava ensisijaisesti Suomessa toimiville yrityksille. Tutkijan intressiyritystä kohdellaan tulosten hyödyntämisestä päätettäessä objektiivisesti ja samoin kuin muitakin yrityksiä ottaen huomioon vastuullista johtajaa koskevat kohdassa 2.2. mainitut esteet.

Elleivät projektiosapuolet toisin sovi, raharahoituksensaajan on tarjottava etuosto-oikeutta tuloksiin viimeistään neljän kuukauden kuluessa projektin päättymisestä yrityksille, jotka ovat rahoittaneet projektia tai luovuttaneet projektin käyttöön muuta projektin toteuttamisen kannalta välttämätöntä panostusta, kuten työtä, laitteita tai ohjelmistoja. Tässä tarkoitettu muu panostus ei pääsääntöisesti voi olla toteutettavan projektin tutkimuskohteena. Rahoituksensaajan on varattava etuostoon oikeutetuille kohtuullinen aika antaa vastauksensa tarjoukseen.

13. Rahoituksensaajan tietojenantovelvollisuus

Projektin valvomiseksi rahoituksensaajan tulee antaa Tekesille, Tekesin määräämälle riippumattomalle tilintarkastajalle sekä rakennerahastolain mukaiselle hallinto-, tarkastus- ja todentamisviranomaiselle rahoituspäätöksen ehtojen noudattamisesta ja projektiin toteuttamisesta sekä projektin toteuttamiseen vaikuttavista muutoksista oikeat ja riittävät tiedot. Tiedot on annettava myös Euroopan unionin asianosaiselle toimielimelle, jos Euroopan unionin säädöksessä asetetun velvoitteen täyttäminen tai unionin toimielimen tekemä päätös tätä edellyttää.

Projektiin liittyvät asiakirjat on säilytettävä vähintään vuoden 2020 loppuun asti. Tekes voi tarvittaessa lyhentää tai pidentää säilytysaikavelvoitetta.

14. Projektin tarkastukset

Rakennerahastolain mukaisella hallinto-, tarkastus- ja todentamisviranomaisella sekä Tekesillä, Tekesin määräämällä riippumattomalla tilintarkastajalla ja Euroopan unionin asianosaisella toimielimellä on oikeus suorittaa rahoituksen maksamisessa ja käytön valvonnassa tarpeellisia rahoituksensaajan talouteen ja toimintaan kohdistuvia tarkastuksia. Tekes voi päätöksellään valtuuttaa toisen viranomaisen tai riippumattoman tilintarkastajan suorittamaan näitä tarkastuksia. Ulkopuolinen asiantuntija voi Tekesin pyynnöstä avustaa tarkastuksessa.

Tarkastusoikeus on voimassa vähintään vuoden 2020 loppuun saakka. Projektin asiakirjat ja muu projektin valvonnan ja tarkastuksen kannalta tarpeellinen aineisto on säilytettävä vähintään yhtä kauan. Rahoituksensaajan on korvauksetta annettava tarkastusta suorittavalle virkamiehelle ja tilintarkastajalle kaikki tarkastuksen kannalta tarpeelliset tiedot ja selvitykset, asiakirjat, tallenteet ja muu aineisto sekä muutoinkin avustettava tarkastuksessa.

Tarkastusta suorittavalla virkamiehellä ja tilintarkastajalla on oikeus ottaa tarkastuksen kohteena oleva aineisto haltuunsa, jos tarkastaminen sitä edellyttää. Tarkastusta suorittavalla virkamiehellä ja tilintarkastajalla on oikeus päästä tarkastuksen edellyttämässä laajuudessa rahoituksensaajan hallinnassa tai käytössä oleviin tiloihin, joilla voi olla merkitystä rahoituksen myöntämiselle ja käytön valvonnalle.

15. Maksatuksen ja rahoituksen keskeyttäminen ja takaisinperintä

15.1 Soveltaminen

Valtionavustuslakia (688/2001) sovelletaan valtion virastoille ja laitoksille myönnettävään rahoitukseen soveltuvin osin.

15.2 Maksatuksen väliaikainen keskeyttäminen

Tekes voi määrätä rahoituksen maksamisen väliaikaisesti keskeytettäväksi, jos

- on perusteltua aiheuttaa epäillä, että rahoituksensaaja laiminlyö tiedonantovelvollisuutensa tai käyttää rahoitusta rahoituspäätöksen vastaisesti
- ne perusteet, joilla rahoitus on myönnetty, ovat olennaisesti muuttuneet. Tällaisia muutoksia ovat esimerkiksi projektisuunnitelmasta poikkeaminen ilman Tekesin antamaa kirjallista suostumusta
- Euroopan unionin lainsäädännössä edellytetään maksamisen keskeyttämistä.

Jos keskeytyksen syitä ei korjata keskeytyspäätöksessä määrättyssä ajassa, Tekesillä on oikeus määrätä rahoituksen maksaminen lopetettavaksi sekä jo maksettu rahoitus tai sen osa takaisinperittäväksi.

15.3 Rahoituksen keskeyttäminen

Tekesillä on oikeus lopettaa projektin rahoittaminen, mikäli sen tavoitteessa, edistymisessä, olosuhteissa (esimerkiksi avainhenkilöiden poistuminen) on tapahtunut sellaisia muutoksia, ettei projektin rahoittamista voida enää pitää tarkoituksenmukaisena. Keskeyttäessään rahoituksen hyväksyttäviksi kustannuksiksi katsotaan rahoituspäätöksen mukaiset projektin toteutuneet kustannukset keskeyttämishetkeen saakka.

15.4 Rahoituksen palauttaminen

Rahoituksensaajan tulee viipymättä palauttaa virheellisesti, liikaa tai ilmeisen perusteettomasti saamansa rahoitus tai sen osa. Ennen rahoituksen palauttamista asiasta tulee olla yhteydessä Tekesin rahoituspäätöksessä mainittuun kustannus- ja maksatusasioita hoitavaan henkilöön.

Rahoituksensaaja on lisäksi velvollinen palauttamaan rahoituksen, milloin se on laiminlyönyt hankkia näiden ehtojen mukaisesti vaadittavan luvan Tekesistä tai milloin se poikkeaa merkittävästi projektisuunnitelmasta. Jos lopputilityksessä ilmenee, että ennakkoa on maksettu enemmän kuin mihin hyväksytyt kustannukset oikeuttivat, tulee rahoituksensaajan palauttaa liikaa maksettu osuus.

Milloin Tekes purkaa rahoituspäätöksen, rahoituksensaaja on velvollinen Tekesin vaatimuksesta palauttamaan rahoituspäätöksen perusteella saamansa rahoituksen kokonaan tai osittain.

15.5 Rahoituksen takaisinperintä

Tekes määrää rahoituksen maksamisen lopetettavaksi sekä jo maksetun rahoituksen takaisinperittäväksi korkoineen valtionavustuslain 21 §:n mukaisissa tilanteissa. Tekesillä on myös oikeus määrätä rahoituksen maksaminen lopetettavaksi sekä jo maksettu rahoitus tai sen osa takaisin perittäväksi valtionavustuslain 22 §:n mukaisissa tilanteissa.

Lisäksi Tekesillä on oikeus periä rahoitus kokonaan tai osittain takaisin, jos Euroopan komissio päättää, että rahoitus on perittävä kokonaan tai osittain takaisin (Laki eräiden valtion tukea koskevien Euroopan yhteisöjen säännösten soveltamisesta(300/2001 1 pykälä); tai jos Euroopan aluekehitysrahastoista osittain rahoitettavissa projekteissa Euroopan komissio edellyttää rahoituksen takaisinperintää.

Tekes voi määrätä rahoituksen takaisinperittäväksi, milloin rahoituksensaaja on laiminlyönyt hankkia näiden ehtojen mukaisesti vaadittavan luvan Tekesistä tai milloin rahoituksensaaja poikkeaa merkittävästi projektisuunnitelmasta.

16. Tutkimusrahoituksen erityisehdot

Jos ilmoituksessa rahoituspäätöksestä kohdassa muut ehdot on mainittu, että projekti toteutetaan yhteishankkeena, projektissa sovelletaan näiden yleisten ehtojen lisäksi kyseistä rahoitusta koskevia liitteenä olevia erityisehtoja. Yleisiä ehtoja sovelletaan siltä osin, kuin erityisehdoissa ei toisin määrätä.

17. Soveltamisjärjestys

Mikäli rahoituspäätöksen ja sen liitteiden välillä on olemassa ristiriita, noudatetaan seuraavaa tulkintajärjestystä:

1. rahoituspäätös ja sen erityisehdot
2. yleiset ehdot
3. kustannusarvio
4. projektisuunnitelma
5. rahoitushakemus ja sen liitteet
6. muut rahoituspäätöksen tekemisen kannalta olennaiset dokumentit